

EL LLENGUATGE

En tinc algun

La diferència entre les formes, tan semblants, *algun* i *algú* és que *algun* és un adjectiu i *algú* és un pronom. Dit altrament, el primer sol acompanyar un substantiu mentre que el segon no admet en cap cas aquesta companyia o subordinació. Caldria afegir-hi, encara, que *algun* és un mot variable, que concorda en gènere i nombre amb el nom que acompanya o a què es refereix, i que aquest nom tant pot designar una persona com una cosa, mentre que *algú* és un mot invariable i s'usa únicament referit a persones. El mot negatiu corresponent a *algun* és *cap* (en llengua medieval era *negun*) i el que correspon a *algú* és *ningú*.

Com que són nombrosos els casos en què *algun* i *algú* es poden confondre, tenint especialment en compte que *algun* i les seves formes flexives es poden també usar, com els altres adjectius indefinits, amb valor pronominal, és a dir, amb el substantiu sobrentès, convé recordar que, quan aquests mots exerceixen la funció de complement directe, el primer, *algun*, no pot prescindir de la presència del pronom feble *en*, que representa la part substantiva del complement, mentre que el segon, *algú*, no solament no necessita la companyia d'aquest pronom sinó que la rebutja totalment.

Així, en determinades circumstàncies, parlant, per exemple, del conjunt de persones presents en un lloc o assistents a un acte, podríem recórrer indistintament a *algun* (dels presents) o a *algú* (necessàriament formant part d'aquell grup o conjunt de persones), sense que el sentit, per tant, variés substancialment. Però sí que en el cas indicat variaria la construcció, car hauríem de dir *En vaig veure algun que ja coneixia* però *Vaig veure algú que ja coneixia*. Hom pot, és clar, considerar que cada una d'aquestes dues oracions s'ajusta més exactament a una determinada idea a comunicar, però el fet és que en realitat alternen en més d'un cas i que, especialment si es tracta d'oracions gaire complexes, el pronom *en* no hi rep el tractament adequat. L'ús de la forma plural *alguns* sol alternar encara més amb el del pronom *algú*, sovint en construccions amb la forma impersonal del verb *haver* (*haver-hi*).

Anàlogament, cal dir *N'hi havia alguns que van dir que sí* i *Hi havia algú que va dir que sí*. Com se sap, però, en el subjecte o en complements preposicionals es prescindeix del pronom *en*. *Alguns diran que sí* i *Algú dirà que sí*, i *Penso en alguns*.

Albert Jané